
ASCENDING HAR HABAYIT

May One Visit the Temple Mount Today?

The Weekly

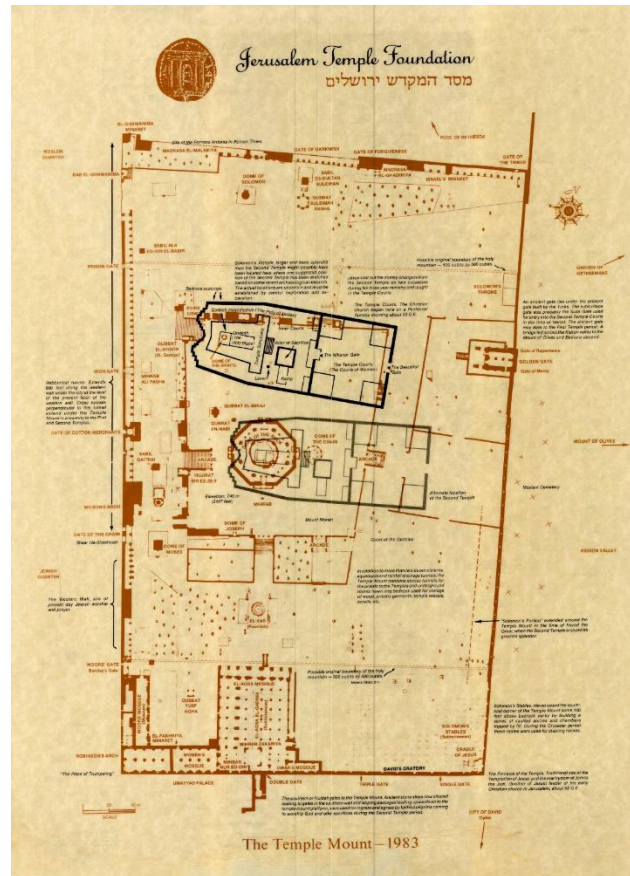
TORAH

C?NTR?VERSITY

MARCH 6, 2022
YU TORAH MITZION KOLLEL
פ' ויקרא תשפ"ב

THE TEMPLE MOUNT TODAY

THE SOURCES

(1) רמב"ם הלכות בית הבחירה ז: י"א

שלש מחנות היו במדבר, מחנה ישראל והוא ארבע מחנות ומחנה לוייה שנאמר בה וסביב למשכן יחנו, ומחנה שכינה והוא מפתח חצר אהל מועד ולפנים, וכנגדן לדורות, מפתח ירושלים עד הר הבית כמחנה ישראל, ומפתח הר הבית עד פתח העזרה שהוא שער ניקנור כמחנה לוייה, ומפתח העזרה ולפנים מחנה שכינה, והחיל ועזרת הנשים מעלה יתירה בבית עולמים.

(2) במדבר ה: ב

צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש

משנה כלים א: ח (3)

ח' לפנים
 מן החומה מקודש מהם שאוכלים שם קדשים
 קלים ומעשר שני ה' הר הבית מקודש ממנו
 שאין זבים וזבות נדות ויולדות נכנסים לשם
 *החיל מקודש ממנו שאין עובדי כוכבים ושמא
 מת נכנסים לשם יעזרת נשים מקודשת ממנו שאין
 טבול יום נכנס לשם ואין חייבין עליה הטאת
 יעזרת ישראל מקודשת ממנה שאין מחוסר
 כפורים נכנס לשם וחייבין עליה הטאת יעזרת
 הכהנים מקודשת ממנה שאין ישראל נכנסים לשם
 אלא בשעת צרכיהם לסמיכה לשחיטה ולתנופה :

רמב"ם בית הבחירה פרק ז' (4)

(טו) [טז] הר הבית מקודש ממנה שאין זבין וזבות נדות ויולדות
 נכנסין לשם, ומותר להכניס המת עצמו להר הבית ואין צריך לומר טמא
 מת שהוא נכנס לשם.

(טז) [יז] החיל מקודש ממנו שאין גרים
 וטמא מת ובוועל נדה נכנסין לשם. (יז) עזרת
 הנשים מקודשת מן החיל שאין טבול יום נכנס לשם, ואיסור זה מדבריהם
 אבל מן התורה מותר טבול יום להכנס למחנה לוי, וטמא מת שנכנס
 לעזרת הנשים אינו חייב חטאת.

יזא אגז גא סיגולא

סיגולא, גאגולא, אגז

THE TEMPLE INSTITUTE, JERUSALEM

רמב"ם בית הבחירה פרק ו' (5)

השגת הראב"ד

בקדושה ראשונה שקדשה שלמה. **א"א** סברת עצמו היא זו ולא ידעתי מאין לו ובכמה מקומות במשנה אם אין שם מקדש ירקב ובגמ' אמרו דנפול מחיצות אלמא למ"ד קדושה ראשונה לא קדשה לעתיד לבא לא חלק בין מקדש לירושלים לשאר א"י ולא עוד אלא שאני אומר שאפילו לרבי יוסי דאמר קדושה שני' קדשה לעתיד לבא לא אמר אלא לשאר א"י אבל לירושלים ולמקדש לא אמר לפי שהי' יודע עזרא שהמקדש וירושלים עתידים להשתנות ולהתקדש קדוש אחר עולמי בכבוד ה' לעולם כך נגלה לי מסוד ה' ליראיו לפיכך הנכנס עתה שם אין בו כרת.

(יד) ויגן כל מקום שלא נעשה בכל אלו וכסדר הזה לא נתקדש קידוש גמור וזה שעשה עזרא שתי תודות זכר הוא שעשה ולא במעשיו נתקדש המקום שלא הי' שם לא מלך ולא אורים ותומים ובמה נתקדשה בקדושה ראשונה שקדשה שלמה שהיא קדשה העזרה וירושלים לשעתה וקדשה אותן לעתיד לבוא.

(טו) וידן לפיכך מקריבין הקרבנות כולן אע"פ שאין שם בית בנוי, ואוכלין קדשי קדשים בכל העזרה אע"פ שהיא חריבה ואינה מוקפת במחיצה ואוכלין קדשים קלים ומעשר שני בכל ירושלים אע"פ שאין שם חומה שקדושה הראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבא.

משנה מדות ב: א (6)

הר' הבית היה ה' מאות אמה על ה' מאות אמה 'רובו מן הדרום שני לו מן המזרח שלישי לו מן הצפון מיעוטו מן המערב מקום שהיה רוב מדתו שם היה רוב תשמישו:

שו"ת רדב"ז (7)

הרצא שאלת ממני אודיעך דעתי אם מותר ליכנס לעליות הבנויות סביב לבית המקדש כסן בולטות לחוץ המקדש על גבי זיזין וניחחטראות לפי שראית שנהגו בזה היתר ואין מוחה בידם:

תשובה דע שלא כל העליות שוות ולא כל הרמות שוות ולריק אומד יפה לראות אי זו מותרות ואי זו אסורה וזה כי הדבר ברור שחמת הכיפה עם אבן השחיה בלי ספק הנקרא אללם אללסכרא ואל"ת דהא תנן אבן היטה עם מימות נביאים הראשונים ושתייה שמה גבוהה מעל הארץ ג' אצבעות ועליה הארון נסון ועסה באלגו אם פיהם ולאמרו שהיא גבוהה מקרקעית הכיפה ג' קומות ואזו רואין מנמוך שעוליים לכיפה במדרגות הרבה כבר כתבתי על זה בתשובה שקרקעית הבית חפרו אותו כמה פעמים לגלות היסודות ולכן הוא נמוך הרבה ממה שהיה מקודם הדע דהא תנן בכמה דוכתי שהר הבית היה גבוה מירושלם והסתחא הדבר הוא להפך. עוד אמרו העכו"ם שיש חמת הכיפה מערה ושהמלכים הראשונים ראו לדעת מה היה עם ושלגו בני אדם לתוכה ומתו וסגרו אותה ומלאוה עפר עד היסוד הזה אין אדם יודע מה יש שם וקרוב אללי שנאמר להם או במעו סתארוני נחם שמה ולפיכך היו חופרים אליו ימלאו אותו ולכן הושפל קרקעית הבית ונחגלה אבן השחיה.

שאלת דוד קונטרס דרישת ציון מאמר א' (8)

א לבון מקומו היא לדעתי דמין נדע להתחיל למדוד הר הבית ומאוד מהתפק אכני אם יכולין לסמוך על מאמר הבא בצאדה שנתתייר פילא דמערכת קיים לעולם לעשות מעשה בזה במקום חשש כרת ר"ל דשמא יעלו על מקום המקדש והמזבח יבנו במקום עזרת נשים שהרי כלל מסור לנו מהגאונים אשר אין לנודין מהגדות וכן הוא בירושלמי בפ"ב דפאה כי לא נדע כותסם בזה המאמר ואולי יש חולקים עליו והרי אמרינן גיטין דף ר"ז על הר המלך דהיי מחזיק ששים רבוא עיירות שכל אחת מחזמת ששים רבוא כיוצא מזרים ועתה אינו מחזיק אפילו ששים רבוא קנים שכוונתו וגמרא לה ארעא ועתה מי זה יערוב לנו אם לא נעשה כן בענינו גם בקודש בזה הבית ולא אדע אם נוכל ליקח מאמרי הגדה לרבותינו ז"ל להבינם כפסגן ולכנות עליהם לעשות מעשה. ואף אם אנו זה ג"כ לא אדע איך נוכל למדוד טפה האמות דדבר ברור שנתנה ולא נוכל לידע מר' אנבעות שלנו אם הם טפה שתי' או לא וכמעט נוכל לומר בהחלט שנתנה שגודל האנשים נתמעטו בצירור בהמשך הזמן ועכ"פ לא נוכל לבין זה ואיך אף דכלל שיטורי תורה הולכין אחרי מידותינו שהשיעורין נאמרו הכל כפי מה שהוא אדם (פיין עירובין דף מ"ח א') אבל אנו שרובים למנוח מקום המזבח שלשים ושתים אמה בתוך מרחב של חמש מאות אמה או שכיב אם נחליע שהכותל מערבי הוא מכותל החיל שהיא סמוכה לעזרה אשר נמדוד משך אמות מהחלום כוהל מערב וכן מלך לפון ללד דרום משך חמש מאות אמות נמלא המזבה אולי הר הבית כפי מדותינו הקטנות עכשיו נלך להיות מששה מאות אמה ואם לא נמלא בו כן שמא קלרו איתו בלורך העת. ועתה איך אפשר לנו לבין החשבון. ולדעתי לזה כוון הגאון ר' עקיבא גינו ויעו"ש כמה שהקשה דהאיך נסמוך על אנבעותינו ונאמר שהם ד' בטפח:

שו"ת יביע אומר יו"ד ה: כו (9)

הנה גם זה לא הותר אף לאחר שטבל לקריו, אלא חוץ למקום העזרות, והחיל, שמשום טומאת מת צריך להזהר מאד ולהתרחק באופן שלא יכשל ויכנס למקום העזרות והחיל, הוא לא ידע ואשם ונשא עונו. ובאמת שקשה מאד לצמצם ולדעת מקום העזרות והחיל, שאף בשו"ת הרדב"ז ח"ב (סי' תרצ"א) כ', שאין ספק שהאבן הנקראת „אלצכרא“ (כיפת הסלע) היא האבן השתיה, שעליה היה הארון בבית קדש הקדשים. ע"ש. וע"ע בשו"ת חתם סופר יו"ד סי' רלו). אבל במקום אחר כתבנו לפסק ע"ז, וכבר מצאנו עוררים על כך. ואף שידוע לנו שהכותל המערבי, הוא חומת הר הבית המערבית, (ודלא כמ"ש הרדב"ז שם שהוא כותל העזרה), ומשם לחומה המזרחית ת"ק אמה, מ"מ הרי אין ידוע לנו המרחק שבין הכותל המערבי לכותל בית קדש הקדשים, ומ"ש בתוס' יו"ע (רפ"ב דמדות) שמאה אמות מבדילים ביניהם, אינו אלא דרך משל, וכמ"ש בעצמו שם, ובתפארת ישראל שם כ' שהמרחק ביניהם סי' אמות. וע"ע בשו"ת שאלת דוד (בקונט' דרישת ציון וירושלים ד"ד סע"ג), שכן, שאי אפשר לנו בשום פנים לבין מקום המזבח, יש לחוש בזה באיסור כרת. ע"ש. ואכמ"ל, ולכן בודאי שיש להתרחק ולהשמר שלא להכנס להר הבית אפי' לאחר טבילה ולצורך מצוה, כי יבאו הממון לפרוץ ולהכנס בטומאה לשטח העזרות ההיכל, דילפי אינשי מקלקלתא ולא מתקנתא. (וכמ"ש בירושלמי פ"ב דמ"ק ה"ב.) וכעת כבר נמנו וגורו והסכימו גדולי הדור בכל חוקף לגדור גדר ולהזהיר באזהרה חמורה לבל יהיו שום אדם להכנס לשטח הר הבית, עד כי יבא שילה, שאז יקויים בנו: וורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, ושומע לנו ישכון בטה. והשי"ת יחיש לגאלינו גאולה שלמה נכון יהיה בית ה' בראש הרים ואפריזו על מכונו ישב. וישראל נושע בה' תשועת עולמים. אמן.